

for the whole, to pick up this whole from the scattered elements. Getting a sense of pleasure in solving such problems is a kind of reward for the work done. Therefore, the value of the whole exceeds the value of the sum of its individual parts.

At the level of biological structures, all people are similar. Their uniqueness and individuality is formed mostly in the field of psychological processes. Therefore, regarding the universal principles of aesthetic perception, it can be argued that laws are given by nature, and specific content is acquired in the process of training and education.

References

1. Levitin Daniel, J. (2006), *This is your brain on music : the science of a human obsession*, Penguin Group (USA) Inc, New York, 314 p.
2. Mallik, A., Chanda, M. L., Levitin, D.(2017), *Anhedonia to music and mu-opioids: Evidence from the administration of naltrexone*, Scientific reports, №7, Available at: <https://www.nature.com/articles/srep41952> [17.11.18]
3. Pinker, S. (2009), *How the Mind Works*, W. W. Norton & Company, New York, NY, 672 p.
4. Ramachandran, V.S. (2012), *The Tell-Tale Brain. A Neuroscientist's Quest for What Makes Us Human*, W. W. Norton & Company, New York, London, 384 p.
5. Sacks, O. (2007), *Musicophilia. Tales of Music and the Brain*, Alfred A. Knopf, New York, Toronto, 399 p.

УДК 373.3.09:613.955(045)

DOI 10.31339/2617-0833-2019-1(26)-146-150

ВИХОВАННЯ ПРОБЛЕМИ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ ПОВЕДІНКИ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ

Поринець Д. І., Брижак Н. Ю.

EDUCATION OF THE PROBLEM OF HEALTH-PRESERVING BEHAVIOR OF YOUNGER SCHOOLCHILDREN: THE THEORETICAL ASPECT

Porynets Diana, Bryzhak Nadiia

У статті розкривається теоретичний аспект процесу виховання проблеми здоров'язбережувальної поведінки дітей молодшого шкільного віку. Узагальнено сучасні підходи до інтерпретації поняття «здоров'язбережувальна поведінка» дітей молодшого шкільного віку; Використовуючи метод теоретичного аналізу психолого-педагогічних і навчально-методичних джерел уточнено зміст понять «здоров'я», «здоров'язбереження», «здоров'язбережувальна компетентність» у сучасних дослідженнях українських науковців.

Визначено, що збереження та розвиток здоров'я молодших школярів заслуговує особливу увагу.

Ключові слова: здоров'я, здоров'язбережувальна поведінка, молодші школярі, «здоров'язбережувальна компетентність».

The relevance and expediency of this research has shown that the dynamism and transformation of modern life predetermine the objective need to recreate a healthy Ukrainian nation, especially younger students, as a national potential in solving globalization problems of society, since it is precisely at this age that the foundations of the future life position of a person are laid, functional functionalities are developed. systems of the child's organism, the assimilation of moral norms, the social orientation of the personality is formed.

In the context of the study of theoretical foundations of the problem of upbringing the health of preservative behavior, the essence of the concepts of "health", "health preservation",

"health-saving competence" in the modern researches of Ukrainian scientists, as well as health preservation behavior as an integrated personal gain of the junior a student who provide mastering them by the established methods of activity, skills and habits of healthcare (compliance with personal hygiene, day regime and proper nutrition, motor activity problems, hardening, psycho-relaxation, prevention of harmful habits) in specific life or educational conditions.

It is determined that under the notion of "health-saving behavior" one should understand the activity of the student, aimed at preserving and strengthening his physical, social, mental and spiritual health and the people around him. An important role in this is played by educational activities at home and at school during the educational process. The result of health-care activities at the institution of secondary education is the foundation of literacy, culture and competence of the child. We believe that Ukrainian health problems are particularly relevant, due to the negative health and demographic situation in Ukraine and the unfavorable tendency of children's health indicators. Therefore, there is a need for the formation of new ideas based on preserving the health and consciousness of the child, which requires from the teachers careful selection methods, special means, content and organizational forms.

Key words: *health, health-saving behavior, junior schoolchildren, education, technologies, competence, public health competence.*

Одним із провідних напрямів розвитку освіти в Україні є збереження здоров'я школярів, що визначає ступінь їх життєздатності, життєтворчості, можливості реалізувати свої потенційні біологічні та соціальні функції. Тому, відповідно до нормативно-правових документів – Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про позашкільну освіту», у Концепції Нової української школи, Указах Президента України «Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року» одним із пріоритетів державної освітньої політики є створення оптимальних умов для формування, збереження та зміцнення здоров'я учнівської молоді, розвитку фізично здорової та духовно багатой особистості

Аналізуючи стан виховної роботи в закладах освіти України, можна відзначити значний інтерес до її національної спрямованості. Саме досвід наших предків свідчить про доцільність та практичну необхідність ретельного вивчення здоров'я, як найвагомішої життєвої цінності, та використання його для формування здоров'язбережувальної поведінки у молодших школярів, оскільки саме в цьому віці закладаються основи майбутньої життєвої позиції людини, розвиваються функціональні системи дитячого організму, відбувається засвоєння моральних норм, формується соціальна спрямованість особистості.

Висвітленню сутності проблем здоров'я та різних аспектів здорового способу життя молодших школярів розглядається в дослідженнях таких сучасних соціологів, медиків, педагогів, психологів, методистів як Т. Андрющенко, Н. Бібік, І. Брехман. Є. Вайнер, О. Ващенко, С. Дудко, С. Кондратюк, С. Омельченко, В. Оржеховська, Н. Побірченко, Г. Праженик, О. Савченко, М. Стельмахович, М. Удовенко, А. Щедріної та інших. Вони науково обґрунтовують необхідність переходу системи освіти до формування в учнів здоров'язбережувальної компетентності, яка базується на характеристиці, вікових особливостях учнів, спрямованих на збереження здоров'я.

Метою даної статті є розглянути сучасні підходи до проблеми виховання здоров'язбережувальної поведінки дітей молодшого шкільного віку.

Для більш точного теоретичного обґрунтування поняття «здоров'язбережувальна поведінка» вважаємо за доцільне висвітлити визначення таких складових даного дефініція, як «здоров'я» та «здоров'язбереження».

На основі проведеного аналізу психолого-педагогічної та методичної літератури визначено, що здоров'я – це комплексний, цілісний, багатовимірний динамічний стан, що формується в процесі реалізації генетичного потенціалу людини в умовах конкретного соціального й екологічного середовища й дає змогу людині на різних рівнях здійснювати

свої функції. Досліджено, що в сучасних уявленнях про здоров'я людини як цілісний багатовимірний феномен, виділяють чотири його складові, а саме: фізичне, психічне, соціальне та духовне здоров'я (Г. Апанасенко, Ю. Бойчук, М. Гончаренко, В. Казначеев та ін.).

Найважливішим завданням здорового розвитку дитини В. Сухомлинський уважав запобігання перенавантаженню учнів, що досягається доцільним чергуванням праці та відпочинку та втіленням різних видів діяльності у навчальний процес [1].

Найкраще почуваються ті, хто рано лягає спати, спить достатньо часу, рано прокидається і займається інтенсивною розумовою працею в перші 5 – 10 годин після пробудження (в залежності від віку). У наступні години неспання інтенсивність праці повинна слабшати. Абсолютно неприпустимо напруження на розумову працю, особливо заучування, в останні 5 – 7 годин перед сном. На багатьох фактах ми переконалися, що, якщо дитина протягом кількох годин перед сном сидить за уроками, вона стає невстигаючою [2].

Засновником науки про здоров'я людини в сучасному її розумінні справедливо вважають І. Брехмана, учений підкреслює, що здоров'я – це не відсутність хвороб, а фізична, соціальна і психологічна гармонія людини, доброзичливі стосунки з іншими людьми, з природою й самим собою [3].

Аналіз наукових джерел [4, 5] дає змогу визначити здоров'язбереження як педагогічний процес, спрямований на збереження, розвиток і зміцнення здоров'я учнів, формування в них мотивації на дотримання здорового способу життя, свідомого, відповідального ставлення до власного здоров'я та здоров'я оточуючих.

Ідеї І. Брехмана про здоров'я людини [3] знайшли своє продовження в книзі Л. Татарникової, Н. Захаревич, Т. Калініної «Валеологія – основи безпеки життя дитини», в якій йдеться про те, що дитина сама повинна вміти бути не тільки здоровою, але і виховувати в майбутньому здорових дітей. Вчені підкреслюють, що залучення школяра до проблеми збереження свого здоров'я, до проблем здоров'язбережувальної поведінки в житті – це, насамперед, процес соціалізації – виховання, яке закладається з дитинства на все життя [6].

Аналізуючи наукову літературу визначено, що здоров'я людини залежить від комплексу впливів, важливе значення має спосіб життя особистості, який визначається характером її здоров'язбережувальної поведінки.

Під поняттям «здоров'язбережувальна поведінка» слід розуміти діяльність учня, спрямовану на збереження і зміцнення фізичного, соціального, психічного та духовного свого здоров'я й оточуючих людей. Велику роль у цьому відіграє просвітницька діяльність вдома й у школі під час освітнього процесу. Це зумовлює необхідність формування здоров'язбережувальної компетентності в учня. Так, І. Анохіна розглядає здоров'язбережувальну компетентність як готовність самостійно вирішувати завдання, пов'язані з підтримкою, зміцненням та збереженням здоров'я, як свого, так і оточуючих людей [7, с. 25].

Н. Тамарська відмічає, що сутність поняття «здоров'язбережувальна компетентність» виявляється у проведенні профілактичних заходів і застосуванні здоров'язбережувальних технологій людьми, що знають закономірності процесу здоров'язбереження [8, с. 11]. Д. Воронін стверджує, що здоров'язбережувальна компетентність передбачає не тільки медико-валеологічну інформативність, але й застосування здобутих знань на практиці, володіння методиками зміцнення здоров'я й запобігання захворюванням, формування спрямованості мислення на збереження й зміцнення здоров'я [9, с. 28].

У Державному стандарті базової і повної загальної середньої освіти можемо знайти тлумачення поняття здоров'язбережувальної компетентності. Здоров'язбережувальна компетентність – здатність учня застосовувати в умовах конкретної ситуації сукупність здоров'язбережувальних компетенцій, дбайливо ставитися до власного здоров'я та здоров'я інших людей [10].

Отже, збереження та розвиток здоров'я молодших школярів заслуговує особливу увагу, оскільки саме в цьому віці закладаються основи майбутньої життєвої позиції людини, розвиваються функціональні системи дитячого організму, відбувається засвоєння моральних норм, формується соціальна спрямованість особистості, крім вищезазначеного, вступ до школи вимагає від дитини усвідомлення своєї діяльності та поведінки у зв'язку з необхідністю адаптації до шкільних вимог та освітнього процесу. Перспективи подальших досліджень вбачаємо у характеристиці доцільних форм і методів формування здоров'язбережувальних компетентностей молодших школярів на уроках та в позакласний час.

Список використаних джерел

1. Українська педагогіка в персоналіях : у 2-х книгах : навч. посіб. / за заг. ред. О. В. Сухомлинської. – К. : Либідь, 2005. – Кн. 1.– 624 с.; Кн. 2. – 552 с.
2. Сухомлинський В. О. Вибрані твори : у 5 т. / В. О. Сухомлинський. – К. : Радянська школа, 1977. – Т. 1.–654 с.; Т. 2.–670 с.; Т. 3.–670 с.; Т. 4.–640 с.; Т. 5.–639 с.
3. Брехман И. И. Валеология – наука о здоровье / И.И. Брехман. – М. : Просвещение, 1990. – 206 с.
4. Гаркуша С. В. Формування готовності майбутніх фахівців фізичного виховання до використання здоров'язбережувальних технологій: теоретико-методичний аспект : [монографія] / С. В. Гаркуша. – Чернігів : Видавець В. М. Лозовий, 2014. – 392с.
5. Носко М. О. Здоров'язбережувальні технології у фізичному вихованні : [монографія] / Носко М. О., Гаркуша С. В., Воєділова О. М. – К. : СПД Чалчинська Н. В., 2014. – 300 с.
6. Татарникова Л. Г. Валеология – основы безопасности жизни ребёнка [Текст] : пособие к курсу валеологии Я и мое здоровье для шк. первой ступени / Л. Г. Татарникова, Н. Б. Захаревич, Т. О. Калинина. - 2-е изд. - СПб. : Петроградский и К, 1995. - 240 с.
7. Анохина И. А. Приобщение дошкольников к здоровому образу жизни : [метод. рекоменд.] / И. А. Анохина. – Ульяновск : УИПК-ПРО, 2007. – 80 с.
8. Тамарская Н. В. Управление учебно-воспитательным процессом в классе (здоровьесберегающий аспект): учеб.-метод. пособ. для учителя / Н.В.Тамарская, С.В. Русакова, М.Б. Гагина. – Калининград : Изд-во КГУ, 2002. – 31с.
9. Воронін Д. Є. Здоров'язберігаюча компетентність студента в соціально-педагогічному аспекті / Д. Є. Воронін // Педагогіка, психологія та мед.-біол. пробл. фіз. виховання і спорту. - 2006. - № 2. - С. 25-28.
10. Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти, затверджений Кабінетом Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1392. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1392->

References

1. Sukhomlyns'ka, O. V. ed., 2005. *Ukrayins'ka pedahohika v personaliyakh : u 2-kh knyhakh [Ukrainian pedagogy in personalities: in 2 books]*. Kyiv: Lybid (Swan).
2. Sukhomlyns'kyu, V. O. 1977. *Vybrani tvory : u 5 t. [Selected Works: 5 volumes]*. Kyiv: Soviet school.
3. Brekhman, Y. Y. 1990. *Valeolohyya – nauka o zdorov'e [Valeology - the science of health]*. Moscow : Enlightenment.
4. Harkusha, S. V. 2014. *Formuvannya hotovnosti maybutnikh fakhivtsiv fizychnoho vykhovannya do vykorystannya zdorov'yzberezhual'nykh tekhnolohiy: teoretyko-metodychnyy aspekt [Formation of readiness of future specialists of physical education for the use of healthcare-saving technologies: theoretical and methodical aspect]*. Chernigov: Publisher V. M. Lozovyi.

5. Nosko, M. O., Harkusha, S. V. and Voyedilova, O. M. 2014. *Zdorov'yazberezhuval'ni tekhnolohiyi u fizychnomu vykhovanni [Healthcare-saving technologies in physical education]*. Kyiv: SPD Chalchynska N. V.
6. Tatarnykova, L. H., Zakharevych, N. B. and Kalynyna, T. O. 1995. *Valeolohyya – osnovy bezopasnosti zhyzny rebenka [Valeology - the basis of the safety of a child's life]*. 2nd ed. St. Petersburg: Petrogradsky and K.
7. Anokhyna, Y. A. 2007. *Pryobshchenye doshkol'nykov k zdorovomu obrazu zhyzny [Introduction of preschool children to a healthy lifestyle]*. Ulyanovsk: UIPK-PRO.
8. Tamarskaya, N. V., Rusakova, S.V. and Hahyna, M.B. 2002. *Upravlenye uchebno-vospytatel'nyim potsessom v klasse (zdorov'esberehayushchyy aspekt) [Management of the educational process in the classroom (health saving aspect)]*. Kaliningrad: KSU publishing house.
9. Voronin, D. Ye., 2006. *Zdorov'yazberihayucha kompetentnist' studenta v sotsial'no-pedahohichnomu aspekti [HealthSaving student's competence in the socio-pedagogical aspect]*. *Pedagogy, psychology and medical biology problems of physical education and sports*, 2, pp. 25-28.
10. Derzhavnyy standart bazovoyi i povnoyi zahal'noyi seredn'oyi osvity, zatverdzenyy Kabinetom Ministriv Ukrainy vid 23 lystopada 2011 r. № 1392 [State standard of basic and complete general secondary education, approved by the Cabinet of Ministers of Ukraine on November 23, 2011 No. 1392]. [online] Available at : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1392->

УДК 37.016:81'243(045)

АНАЛІЗ МОТИВАЦІЙНИХ СТРАТЕГІЙ ВИКЛАДАННЯ В ESL КЛАСНІЙ КІМНАТІ (ІНОЗЕМНІ ДОСЛІДЖЕННЯ)

Порохнавець Ю. Е., Гарапко В. І.

ANALYSIS OF MOTIVATIONAL TEACHING STRATEGIES IN THE ESL CLASSROOM (FOREIGN STUDIES)

Porokhnavets' Yu. E., Harapko Vitaliia

This article has focused on motivational teaching strategies in teaching a foreign language. The purpose of this article is to investigate motivational teaching strategies in an ESL classroom context by investigating the strategies teachers claim to use as motivating. The aim of this article is to compare teachers' strategy views with actual classroom practices when the foreign language has been studying. Such research on the scientific literature of motivational teaching is needed because it not only provides researchers with additional information, but it also helps teachers gain insight on how students' motivation is operated when they are studying a foreign language as a second language. There are described four motivational strategy phases reflect the circular movement and strong connection that motivational has as well as its dynamic nature in the foerign language classroom.

Key words: *motivation, teaching strategies, second language, language learning environment.*

Стаття присвячена аналізу стратегій мотиваційного навчання іноземної мови. Мета статті полягає в описі мотиваційних стратегій викладання у контексті навчання іноземної мови шляхом дослідження способів, які вчителі використовують як мотиваційні стратегії. Ця стаття має кілька цілей: по-перше, вона досліджує сприйняття таких стратегій як вчителями, так і студентами; по-друге, тут порівнюються погляди

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>